

СТ А Н О В И Щ Е

**от проф. Светлана Фоткова Георгиева, д.ф.
Декан на Факултет по фармация, Катедра „Фармацевтична химия“,
Факултет по фармация,**

**Медицински Университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – гр.
Варна**

**член на научно жури съгласно Заповед № Р-109-68/28.01.2026 г.
на Ректора на Медицински Университет - Варна**

Относно: Конкурс за заемане на академичната длъжност „Професор“, в област на висшето образование 7. „Здравеопазване и спорт“, професионално направление 7.3. „Фармация“, специалност „Технология на лекарствените форми и биофармация“, обявен в ДВ бр. 102/28.11.2025 г. за нуждите на Факултет „Фармация“, Катедра „Фармацевтични технологии“.

Със Заповед № Р-109-68/28.01.2026 г. на Ректора на Медицински университет – Варна съм определена за член на Научното жури, а съгласно Протокол №1/09.02.2026 г. от проведеното първо заседание ми е възложено изготвянето на становище по процедурата за заемане на академичната длъжност „професор“ по специалност „Технология на лекарствените форми и биофармация“. Единствен кандидат в конкурса е доц. Величка Йорданова Андонова, д.ф. Процедурата е проведена при спазване на всички нормативни изисквания, а представените от кандидата документи съответстват на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за неговото прилагане и Правилника за развитието на академичния състав (ПРАС) в Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна, както и на заложените в него критерии за заемане на академичната длъжност „професор“.

Биографични данни и професионално развитие на кандидата

Доц. Величка Йорданова Андонова е родена през 1973 г. в гр. Пазарджик. През 1996 г. придобива магистърска степен по специалност „Фармация“ от Медицински Университет – София, а през 2014 г. придобива ОНС „доктор“ по специалност „Технология на лекарствените форми и биофармация“ в Медицински Университет – Пловдив с тема на дисертационния труд „Наночастици с индометацин – лекарство-освобождаващи системи за приложение в очите“.

Академичната ѝ квалификация е надградена чрез следдипломна специализация по „Технология на лекарствата с биофармация“, както и чрез редица допълнителни

квалификационни курсове, включително „Педагогическа компетентност“, „Оценка на безопасността на козметични продукти“, „Иновативни образователни технологии“ и „Защита и хуманно отношение към опитни животни, използвани за образователни или научни цели“. Допълнително, тримесечната изходяща мобилност за изследователска дейност, обучение и обмен на опит в Universitatea Ovidius din Constanța – Romania съществено разширява нейната експертиза.

Професионалният ѝ път започва през 1997 г. в аптека от открит тип, а в периода 2005 г. – 2018 г. последователно заема академичните длъжности „асистент“ и „главен асистент“ в катедра „Фармацевтични науки“ към Медицински университет – Пловдив. През 2018 г. Величка Андонова е избрана за „доцент“ в Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна по научната специалност „Технология на лекарствените форми и биофармация“, след което и за ръководител на учебен сектор „Технология на лекарствените форми и биофармация“ към катедра „Фармацевтични технологии“.

Доц. Андонова притежава значителен управленски опит – от 2020 г. до момента е ръководител на катедра „Фармацевтични технологии“, а в периода 2020 г. – 2024 г. заема длъжността зам.-декан „Учебна дейност, акредитация и качество“ към Факултет „Фармация“ на Медицински университет – Варна. Академичната ѝ кариера е допълнена от активна експертна дейност на национално и международно ниво – член е на Експертния съвет по реклама на лекарствени продукти към Изпълнителна агенция по лекарствата (2018 – 2020 г.), на Висшия съвет по фармация (от 2023 г.), на Постоянната комисия по здравеопазване и спорт към Национална агенция по оценяване и акредитация (от 2024 г.), както и на Editorial Board of Austin Journal of Analytical and Pharmaceutical Chemistry. Участва и като гост-редактор в списание *Pharmaceutics*.

Учебно-преподавателска дейност

От представените документи е видно, че доц. Андонова има сериозен педагогически опит и богат преподавателски стаж – общо 20 години, от които 8 г. към Факултета по фармация на Медицински университет – Варна. Доц. Андонова провежда лекционни курсове за студентите от специалност „Фармация“ в ОКС „магистър“ по дисциплините „Технология на лекарствените форми“, „Биофармация и фармакокинетика“, „Радиофармация“, на студентите от специалност „Помощник-фармацевт“ в ОКС „професионален бакалавър“ по дисциплината „Технология на лекарствата с биофармация“. Активно участва в обучителния процес и в следните специалности: „Козметология“, „Трансфер на технологии и иновации във фармацията“, „Изкуствен интелект в здравеопазването“ (на английски език), „Изкуствен интелект в биомедицината“ (на английски език). Общата ѝ учебна натовареност за последните 4 години възлиза на 409 учебни часа годишно, което значително надвишава изискуемия норматив от правилника на Медицински университет – Варна.

Доц. Андонова е научен ръководител на трима успешно защитили и на седем докторанти в процес на обучение (Удостоверение №109-15/07.01.2026 г.), както и на петима успешно защитили дипломанти. Ръководител е и на специализанти по специалност „Технология на лекарствата с биофармация“. Доц. Андонова участва в разработването и актуализирането на учебните програми по преподаваните дисциплини и е съавтор на три учебни тетрадки и два сборника с тестови въпроси за самоподготовка на студентите.

Научно-изследователска дейност

В конкурса за АД „професор“ доц. Величка Андонова участва с научна продукция по следните показатели:

- **В4** – 10 пълнотекстови научни публикации в издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, равностойни на монографичен труд, от които 4 са с IF (**165.81** т. при изискуем минимум от 100 т.).
- **Г7** – 17 научни публикации, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (WoS и Scopus) с IF (**218.72** т. при изискуем минимум 100 т.).
- **Г8** – 3 научни публикации, публикувани в нереперирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове (**23.5** т.). Общият брой точки за показатели **Г5 – Г9** е **242.22** т. при задължителен минимум от 200т.
- Представени са 3 броя пълнотекстови публикации в научни списания и сборници , извън минималните наукометрични изисквания за заемане на АД „професор“, индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (WoS и Scopus) с IF.
- Представени са 30 бр. цитирания, всички в показател **Д10**. Сборът от точки по показатели **Д10 - Д12** е **450** т. при изискуем минимум от 300 т.
- Общият брой точки по показател **Е14** Ръководство на успешно защитили докторанти е **80** т.
- Доц. Величка Андонова има придобита специалност по Технология на лекарствата с биофармация (**Е15 – 40** т.) и е ръководител на шестима специализанти по дисциплината, от които трима успешно са придобили специалност „Технология на лекарствата с биофармация“ (**Е22 – 30** т.).
- Доц. Величка Андонова е съавтор в общо 5 университетски учебни пособия (**Е21 – 27.33** т.).
- **Е16** – представени са доказателства за участие в един национален проект (Уверение №110-90/12.01.2026 г.) (**Е16 – 15** т.).

- **E18** – доц. Величка Андонова е ръководител на три успешно приключили проекта, финансирани от Фонд „Наука“ на МУ-Варна (Уверение №110-2537/22.12.2025 г.), като за участие в конкурса са представени само два от тях (**E18 – 60 т.**). Общата сума от точки по показатели **E13 – E22** е **252.33 т.** при задължителен минимум от 100 т.

Като допълнение към научно-изследователската дейност на доц. Величка Андонова следва да се приеме и списъка с 55 участия в научни форуми, от които 12 в чужбина, както и участието ѝ в три текущи и един приключил проекти, финансирани от Фонд „Наука“ на МУ-Варна (Уверение №110-2537/22.12.2025 г.).

От представените публикации (общо 33), с които доц. Величка Андонова участва в конкурса за АД „професор“, 30 от тях са в реферирани и индексирани в световните бази данни Web of Science и Scopus научни журналы, а от тях 24 са с импакт фактор.

Обобщената информация за представените научни публикации е представена в следната таблица:

| Показател | ПРАС в МУ-Варна | Представени от кандидата |
|---|---|---|
| В4. Хабилизационен труд = научни публикации (не по-малко от 10) в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация | 100 т. | 165,81 т. <i>10 пълнотекстови публикации:</i> - 4 с IF – В4:4, В4:5, В4:9 и В4:10 - 7 оригинални изследвания - 3 обзора – В4:1, В4:4 и В4:5 |
| Г7. Публикации и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация | 200 т. (≥100 т. от показател 7) 20 публикации, от които 15 в списания, реферирани в Scopus/Web of science, | 218,72 т. <i>17 пълнотекстови публикации:</i> - 17 с IF - 10 оригинални изследвания - 7 обзора – Г7:1, Г7:2, Г7:3, Г7:4, Г7:6, Г7:11 и Г7:12 |
| Г8. Публикации и доклади, публикувани в нереперирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни толове | в т.ч. 8 от публикациите с IF | 23,5 т. <i>3 пълнотекстови публикации, от които една на български език:</i> - 2 оригинални изследвания - 1 обзор – Г8:1 |
| Пълнотекстови публикации в научни списания и сборници, извън минималните | | 3 пълнотекстови публикации: - 3 с IF - 2 оригинални |

| | | |
|---|--|--|
| наукометрични изисквания за заемане на АД „професор“ | | <i>изследвания</i> - 1 обзор (статия № 1) |
|---|--|--|

Общият импакт фактор за цялата научна кариера на доц. Величка Андонова е впечатляващ – **104.669**, от който **93.10** е след заемане на АД „доцент“. Към 16.03.2026 г. научните ѝ публикации са обект на повече от **650 цитирания** в Scopus (**h-index 14**) и повече от **520 цитирания** в WoS (**h-index 14**), което свидетелства за висока научна стойност и авторитет.

Обща оценка за съответствието на кандидата спрямо задължителните условия и количествените критерии и наукометрични показатели съгласно ЗРАСРБ и Правилника за развитието на академичния състав в МУ-Варна и заложените в него критерии за заемане на АД „професор“.

Доц. Величка Андонова представя доказателства за изпълнението на задължителните условия и количествените критерии и наукометрични показатели съгласно ЗРАСРБ и Правилника за развитието на академичния състав в МУ–Варна и заложените в него критерии за заемане на АД „професор“ в област на висшето образование 7. „Здравеопазване и спорт“, професионално направление 7.3. „Фармация“ (общо **1160.36 т.**), като предоставените материали надхвърлят минималните национални изисквания и тези на ПРАС на МУ-Варна (**750 т.**).

Оценка на научните приноси

Научно-изследователската дейност на доц. Величка Андонова е насочена към разработването, охарактеризирането и приложението на наноразмерни лекарстводоставящи системи, предназначени да подобрят неблагоприятните физикохимични характеристики на лекарствени или биологично активни вещества от природен произход, осигурявайки контролирано освобождаване и подобрен фармакотерапевтичен ефект. Изследванията обхващат следните основни научни направления:

I. Биологично активни вещества от природен произход – предизвикателства при формулирането им в лекарствени форми за дермално приложение и козметични продукти;

Оригиналните приноси от изследванията, представени в направление „Биологично активни вещества от природен произход – предизвикателства при формулирането им в лекарствени форми за дермално приложение и козметични продукти“, могат да бъдат обобщени както следва:

1. Предложена е стабилна бигелна форма, съдържаща екстракт от жълт кантарион, богат на НР, получена чрез комбиниране на хидрогел (полоксамер 407

25% и вода 75%) и органогел (масло от бораго 85% и Span® 60 15% като желиращ агент) в съотношение 70:30, с потенциал за приложение при заздравяване на порезни рани.

2. Предложен е ефективен носител на α -бизаболол като първа стъпка в разработването на козметичен продукт с почистващо и антимикробно действие за хигиена на кожата на лицето.

3. Разработените и охарактеризирани носители (бигелове и мицеларни разтвори) на „проблемни“ от физикохимична гледна точка БАВ, притежават подходящи стабилност, механични и реологични характеристики за приложение върху кожата, осигурявайки стабилността, разтворимостта, необходимата бионаличност и фармакотерапевтичния ефект на включените в тях БАВ. Предложените технологични състави могат да намерят практическа реализация в приготвянето на магистрални предписания и като лекарствени и / или козметични продукти след подходящо мащабиране на производствения процес.

II. Наноразмерни лекарстводоставящи системи

- Поднаправление „Липид-базирани наноразмерни лекарстводоставящи системи“

- Поднаправление „Сребърни наночастици и техни конюгати“

Оригиналните научни приноси на публикациите, включени в направление „Наноразмерни лекарстводоставящи системи“, могат да бъдат обобщени по следния начин:

1. Предложена е полутвърда лекарствена форма, бигел, съставен от желирана дисперсия на наноструктурни липидни носители с включен екстракт от *Hypericum perforatum* L., богат на НР, която успешно го стабилизира, предлага микробицидни ефекти на включените НР-NLC дисперсии спрямо *K. pneumoniae*, *S. aureus* и *C. albicans*, осигурява превъзходен ранозаздравяващ ефект и дава възможност да се разгърне цито-/хепатопротективен потенциал на активното вещество.

Успешно е получен и оптимизиран активен комплекс, получен чрез „зелена“ редукция на Ag⁺ с катехини, извлечени от листата на *Camellia sinensis* (зелен чай), и конюгация с хлорхексидин. Благодарение на отличителните антимикробни свойства на новосинтезираните конюгати срещу Грип тип А и Б, Херпес симплекс вирус 1, Грам (-) и Грам (+) бактерии и гъбички, те могат да намерят приложение при трудно зарастващи и инфектирани рани на кожата и лигавицата, при афти в устната кухина, и други състояния на кожата и лигавиците, свързани с тези патогени.

III. Назално и оромукозно лекарстводоставяне;

Оригиналните научни приноси на публикациите, посочени в направление „Назално и оромукозно лекарстводоставяне“, могат да бъдат обобщени по следния начин:

1. Успешно са комбинирани конюгатите SN-Cx с *in situ* терможелираща основа, съставена от полуксамер 407 16% и хипромелоза 0,1%. Предложената назална ЛФ се отличава с отлични физико-механични и биофармацевтични характеристики и запазена антиинфекциозна активност срещу сезонния грипен вирус, бета-

коронавирус, и други патогени и има потенциал да се използва като защитен назален спрей срещу респираторни инфекции.

2. Предложената лекарствена форма за интраназално доставяне на леводопа към мозъка с включен алфа-бизоболол, като повишаващо пенетрацията ПВ, има потенциал да намали НЛР на леводопа в сравнение с ЛФ за перорално приложение.

IV. Биологично активни вещества от аквакултури – методи за извличане и приложение;

Оригиналните научни приноси от публикациите, включени в направление „Биологично активни вещества от аквакултури – методи за извличане и приложение“, могат да бъдат обобщени както следва:

1. Конвекционно изсушената *Arthrospira platensis* и лиофилизираната *Chlorella spp.*, отгледани в биореактор, могат да осигурят физичната стабилност на колоидни и емулсионни системи, поради високото си протеинно съдържание. Това е едно ново приложение на тези аквакултури, което може да намери практическа реализация и да замести в някои случаи синтетични емулгатори, като не само осигурят желаните стабилност и реологични характеристики, но спомагат за едно по-устойчиво и „зелено“ производство.
2. Процесът на ултразвукова екстракция на фикоцианин от *Arthrospira platensis* може да бъде предложен като „зелен“ метод за неговото извличане. Чрез вариране на работните условия (температура, продължителност на процеса и честота на ултразвуковата вълна) може да бъде извлечен фикоцианин, който да притежава различен индекс на чистота, подходяща за хранителни, козметични и биомедицински цели.
3. Приложеният интегриран подход за предсказване на структура-активност и структура-цитотоксичност на фикоцианин чрез инструментални и *in silico* методи за анализ показват, че пероралният път на въвеждане и по-конкретно включването му в стомашно-устойчиви ЛФ, е подходящ, поради прогнозираните безопасност, отлична чревна абсорбция и потенциални терапевтични ползи, като сърдечно-съдови такива, противовъзпалителна активност, невропротекция и имуномодулация. Това би могло да увеличи терапевтичните области на приложение на фикоцианин и да насочи формулирането му в ЛФ, които имат потенциала да осигурят една по-висока бионаличност.

V. Осигуряване на физичната стабилност и реологичните характеристики на течни и полутвърди лекарствени форми чрез използване на природни полимери и липиди.

Оригиналните научни приноси от публикациите, включени в направление „Осигуряване на физичната стабилност и реологичните характеристики на течни и полутвърди лекарствени форми чрез използване на природни полимери и липиди“, могат да бъдат обобщени както следва:

1. Предложеният състав на перорална суспензия с NTF за магистрални предписания на възрастово специфични групи от пациенти представлява принос с научна и практическа стойност и показва, че обмислянето на включването на вискозитетповишаващи ПВ, като ксантанова гума и натриева карбоксиметилцелулоза, може значително да подобри стабилността на ЛФ, както и придържането към терапията.
2. За първи път са формулирани физично и термодинамично стабилни SDEDDS с NaALD (7%, w/w), базирани на кокосово масло, полисорбат 80, сорбитан моноолеат, фосфатидилхолин, желатин и вода, които се самоемулгират във водна среда (0,1N HCl) до микроемулсии.
3. Разработените и охарактеризирани козметични кремове успешно демонстрират, че видът и концентрацията на природните масла оказват значително влияние върху текстурните и реологичните свойства на козметичните кремове. Идентифицираните оптимални формули предлагат желаните характеристики за ефективно нанасяне върху кожата, осигурявайки достатъчно време за контакт, за да могат активните съставки да проявят благоприятния си ефект.

Считам, че научните трудове на доц. Величка Андонова притежават научно-приложни достойнства и са с оригинален принос в областта на обявения конкурс за заемане на АД „професор“ по специалност „Технология на лекарствените форми и биофармация“.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

След направения анализ на научната, преподавателската и експертна дейности на доц. маг.-фарм. Величка Андонова, д.ф., може да се обобщи, че тя напълно отговаря на всички държавни и институционални изисквания за заемане на академичната длъжност „Професор“. Нейните научни постижения и наукометрични показатели значително надвишават минималните изисквания съобразно Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за неговото прилагане и Правилника за развитието на академичния състав в Медицински Университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна.

Във връзка с гореизложеното, убедено давам своята положителна оценка и препоръчвам на уважаемите членове на научното жури да гласуват положително за заемане на академичната длъжност „професор“ по специалност „Технология на лекарствените форми и биофармация“ в професионално направление 7.3 Фармация, в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт от доц. Величка Йорданова Андонова, д.ф.

Дата: 18.03.2026 г.
гр. Варна

Изготвил становището:

/проф. Светлана Георгиева, д.ф./

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679